

Milá rodino, milí přátelé, bývalí studenti, příznivci! ☺

Opět se vám hlásím z Mexika a posílám druhý dopis; doufám, že se máte všichni skvěle a daří se vám.

My se tady v dětském domově v Colimě máme fajn. Děti chodí již osmý týden do školy a tak už to tu běží všechno jako na drátkách. Něco jsem zmínila již v předchozím dopise a teď bych ráda ještě podrobněji popsala, jak to tu funguje, abyste si mohli udělat co nejlepší představu.

Takže nástup do dětského domova je vždy v pondělí v 7:30 ráno. Nejdříve Ruth (hlavní koordinátorka) a Claudia (vychovatelka) zkontrolují holkám tašky a kufry. Často se stává, že jim něco chybí – např. hřeben, ručník nebo toaletní papír; občas přicházejí s ještě vlhkým oblečením, to když o víkendu prší a prádlo nemá šanci jim uschnout. Nebo mají nedostatečný počet čistých triček atp. Občas jsou za tyto „prohřešky“ vyloučeny a mohou se vrátit až další den, když mají oblečení suché a výbavu kompletní.

Občas se stává, že jedna nebo dvě holky nedorazí vůbec, což bohužel znamená, že pak celý týden obvykle ani nechodí do školy. Nebo do domova dorazí výjimečně až v úterý. Pokud do domova přijedou v pondělí se zpožděním (jedna rodina měla třeba až dvouhodinové zpoždění), tak jsou také na celý týden vyloučeny. Je to dost přísné, na druhou stranu pravidla jsou pravidla a je nutné je respektovat a hlavně dodržovat, neboť venku obrazně řečeno stojí dav dětí, které se také nachází v tísnivé životní situaci a rády by se staly součástí tohoto domova, ale nemají tu možnost. Takže na rodiče a ostatní příbuzné je vyvíjen určitý tlak, aby si této možnosti vážili a s dětským domovem dobře spolupracovali.

Platí se tu poplatek 100 pesos za týden (asi 130 Kč), který zahrnuje mj. stravování 5x denně od pondělí do pátku plus snídaně v sobotu, pobyt a vše s tím spojené (pro představu například uvedu, že každé pondělí děti obdrží čisté povlečení, mají možnost chodit na různé kroužky – o tom se ještě zmíním později; věnuje se jim dětská psychologka, sociální pracovnice, praktická lékařka, výživová poradkyně atp.)

Abych se vrátila k dennímu režimu, tak pondělí je trochu výjimečné v tom, že dopoledne je takové volnější; po snídani (vždycky v pondělí jíme cornflakes s mlékem) a následných „domácích povinnostech“ (úklid ložnic, studoven, umývárny, chodeb a hřiště) mají děti (tzn. holky a kluci dohromady) sportovní kroužky, které si zvolily, tzn. buď chodí na basketbal, fotbal nebo taekwondo. Tyto aktivity obvykle probíhají v pondělí a ve středu od 11:15 do 12 hodin. Každý den v poledne pak následuje sprcha (včetně mytí vlasů, bohužel i přesto má 99 % místních dětí vši).

Holky se obléknou do školních uniforem (ty z druhého stupně si je i samy žehlí a perou tady v dětském domově, těm z prvního stupně je doma žehlí a perou ti dospělí, s nimiž děti bydlí – alespoň se to předpokládá). Claudia je pak učeše – vždycky jim vlasy splete do copů, culíků a drdolů a připevní mašle – vypadá to moc pěkně, když jsou holky čisté, učesané a upravené. Ve 12:45 se podává oběd. Ve skříni v jídelně jsou takové „bryndáky“ – vestičky, které si holky občas berou, protože jinak jsou schopné jít do školy se skvrnami od oběda na ramenou, když ne rovnou na zádech – nechápu, jak to dělají!

Holky ze 2.stupně (je jich celkem 8) si vždycky musí trochu pospíšet, protože odjíždí do školy jako první, už okolo půl druhé, kdy je náš zaměstnanec Marcos vyzvedává s dodávkou a uhání s nimi do školy, aby se mohl pak hned vrátit pro holky z prvního stupně (těch je celkem 17). Zapomněla jsem se zmínit o jedné dívčině, která už chodí do 1.ročníku na střední – ta odchází sama jako první, krátce po 13.hodině, a do školy jezdí autobusem MHD.

Takže když odjedou holky, začne moje čtyřhodinová pauza. Můžu si dělat, co chci, ale do centra obvykle ve všední dny nechodím; tak jsem tady v dětském domově, píšu si deník, vybarvuji mandaly (které chci potom doplnit osobními vzkazy a rozdat holkám na konci školního roku při loučení), trápím struny od kytary anebo píšu maily a komunikuji s rodinou a přáteli.

V 18:20 vyrážím s Ruth v dodávce vyzvednout holky z 1.stupně. Škola je naštěstí velmi blízko, pouhých 5 minut cesty. V 18:30 končí vyučování, holky vyběhnou ze tříd, seřadí se u brány, Ruth se zeptá učitelů, jak to šlo a jaké úkoly mají holky z 1. a 2. třídy (ony totiž ty malé mršky velmi rády říkají, že nedostaly žádný, ale vůbec žádný úkol). Pak si holky spočítáme, naskočíme do dodávky a jedeme do domova.

Přijíždíme před 19. hodinou a večeře se podává ve 20:00, takže tu hodinku mezi tím vždycky věnujeme třeba úkolům, častěji však nějakým pohybovým aktivitám – v pondělí a ve středu pravidelně přichází paní učitelka zumb, takže všechny holky a kluci z 1. stupně vesele poskakují po hřišti, a já se mezitím osprchuji a převléknu. Pak jdu za dětmi, společně si dáme večeři; občas pomáhám se servírováním, ale pravidelně sem k nám dochází také studenti ze středních a vysokých škol anebo rodiny - dobrovolníci, tak jsem této povinnosti ušetřena (škoda, protože mě to baví; alespoň si to vynahrazuji během snídaní a obědů, kdy pomáhám Marii, což je naše pomocná kuchařka, uklízečka a prادلena).

Zatímco menší holky večeří, ty starší vzadu na hřišti za jídelnou mezitím posilují s činkami (na to mají zase jinou trenérku, která sem dochází pravidelně každý večer od pondělí do čtvrtka). Starší holky si potom musí pospíšet s večeří; před devátou hodinou nás vždycky čeká „slůvko na dobrou noc“ (Ruth zpravidla čte něco o životě Dona Boska a jeho maminky, teď třeba životopis svatého Františka z Assisi, občas nějakou bajku nebo legendu apod.) a pak se modlíme Otčenáš, Zdravas Maria a další modlitby, jež neznám ani v češtině, natožpak ve španělštině, ale naštěstí to tady nikomu nevadí.

V devět hodin večer už tedy probíhá příprava na spánek – čištění zubů a převlékání do pyžam. Já spím v ložnici se staršími holkami a nově teď Cynthia (18letá spolu-dobrovolnice z Nogales) spí v ložnici s těmi menšími. Tak jsem moc ráda, že jsme na to dvě. Občas holkám předčítáme (já těm starším teď Malého prince).

V půl desáté už by všechny holky měly spát, teoreticky. Občas se ovšem stane, že některá z menších holek nechce být v posteli, divočí, povykuje a chechtá se, pobíhá po ložnici a budí ostatní, co už pomalu usínají, a nám ostatním v těchto případech nezbývá nic jiného, než tuto „hřišnici“ vystrčit ven i s matrací, aby se uklidnila, nebo ji někdo doprovodí na hřiště a tam běhá kolečka nebo dělá dřepy atp. Zatím se tedy ještě nestalo, že bychom někoho nechaly venku celou noc, ale věřím, že jednou na to nejspíš opravdu dojde, a to pak bude asi hodně zajímavý.

Občas si holky také stěžují na různé bolesti hlavy, břicha atp., někdy zcela upřímně a oprávněně, ovšem někdy pouze proto, že chtějí na sebe upoutat

pozornost. A to je pak velmi obtížné rozlišit, protože do nich samozřejmě nevidím a nedokážu odhadnout, kdy si vymýšlí a kdy mluví pravdu.

Zní to asi hodně divoce, ale ve skutečnosti bývají noci poměrně klidné a mám možnost docela dobře se vyspat; usínám okolo desáté a vstávám v šest hodin; jdu do svého pokojíku, připravím se a před sedmou vyrážím nazpět do ložnic (s maňáskem kohoutkem) vzbudit holky.

Překvapivě s těmi malými je vstávání zpravidla bezproblémové, zato ty velké se někdy nechtějí zvednout z postele ještě čtvrt hodinu po budíčku. Mezitím co holky vstávají, přichází Claudia a společně s Cynthií popohání malé holky, aby si ustlaly postel, převlékly se, učesaly a udělaly si pořádek ve svých skříňkách, zatímco já dohlížím na ty starší.

Některým všechno trvá hrozně dlouho, ne pro pomalost, ale proto, že místo toho, aby dělaly, co mají, sednou si ke kamarádce na postel a mluví a mluví. Jiné jsou ovšem naopak velmi rychlé a šikovné a začínají plnit svou přidělenou práci (úklid) ještě před snídaní.

Nástup na snídani je vždy v 7:30 (teoreticky); ve skutečnosti to stíháme spíš až tak v 7:40. Po snídani tedy probíhá úklid a v 9 hodin nejpozději nástup do studovny. Holky z 1.stupně mají svoji studovnu, kde se jim věnuje Claudia, já a případně nějaký další externí učitel; holky z 2.stupně dělají úkoly v jiné studovně, kde je s nimi Ruth.

V 10:30 se podává svačina a máme přestávku; holky jsou na hřišti a na houpačkách. Pak následuje další program – jak už jsem zmínila, v pondělí a ve středu na děti čekají sportovní kroužky, v úterý a ve čtvrtek sborový zpěv a lekce hry na kytaru (kam jsem se zapsala i já a moc mě to baví, jsem úplný začátečník a je to sranda, máme dvě sympatické paní učitelky a je nás deset žáků; snažím se nevynechat žádnou lekci a ve volných chvílích procvičovat, abych šla dětem příkladem). V pátek dopoledne děti absolvují takové speciální přednášky o škodlivosti alkoholu, tabáku a drog na lidský organismus.

Když jsem se jedné z těchto besed zúčastnila poprvé, připadalo mi to dost silné, vykládat třeba osmiletým dětem, co se stane s jednotlivými orgány člověka, když se hodně opije; nicméně poté, co jedna holčina přiznala, že její dvanáctiletý bratr (který také bydlí tady u nás v domově) už si doma dal párkrát pivo, došlo mi, že já žiji /žila jsem v naprosto odlišné realitě a tady se fakt vyplatí začít s prevencí už od malička, aby si děti neosvojily zlozvyky svých rodičů.

Každou sobotu dopoledne probíhá výuka katecheze a poté jdou děti na mši do místní kaple, kam občas přichází i jejich rodiče a ve 12 hodin, kdy bohoslužba končí, by teoreticky měli být všichni rodiče (případně ostatní příbuzní jako zodpovědné osoby) nastoupeni a připraveni vyzvednout si své děti. Ve skutečnosti to vypadá tak, že někteří si pro své potomky přijdou včas, jiní třeba s hodinovým zpožděním.

Okolo 13. hodiny začíná porada, jíž se pravidelně účastní pracovníci domova: Joel + Ruth (manželský pár, hlavní koordinátoři), Teresa (ředitelka), Alexandra (psycholožka), María Cruz (sociální pracovnice), Jesús (pedagog), Enrique (denní + noční asistent u chlapců), Claudia (koordinátorka u dívek), Cynthia (dobrovolnice) a já. Porada končí okolo 15. hodiny. Já pak běžím do centra na kurz kreslení a ostatní domů, zůstává pouze Cynthia a Joel a Ruth s jejich osmiletým synem Sebastiánem a čtyřletou Valerií (další holčička se jim narodí na přelomu ledna a února). Nicméně ti mají o víkendu vždy svůj program, takže jsem buď sama nebo s Cynthií.

V neděli my dvě dobrovolnice máme jeden společný úkol, a tím je asistence na mši v místní kapli, obvykle slouží otec Salazar (je mu osmdesát pět let a mně připomíná otce Scholastika z pohádky Hrátky s čertem, je takový vtipný a stále veselý, jako většina salesiánských kněží, které jsem dosud potkala, a nosí brýle). Takže sečteno a podtrženo, o víkendu máme volno v sobotu odpoledne večer a v neděli v podstatě celý den, jen od 11ti do 12ti hodin musíme být na té bohoslužbě. Téměř každý víkend se vídáme s místní salesiánskou komunitou, s bývalými dobrovolníky, kteří pracovali v tomto dětském domově, se salesiánskými animátory atd., což vždycky znamená spoustu srandy a zábavy.

Ohledně chodu dětského domova bych se ještě chtěla zmínit o jedné věci, která mi tu připadá skvěle vymyšlená, a to je tzv. Bosco-Main, aneb místní měna.

Jsou to v podstatě body, které děti dostávají za dobré chování, dobrou spolupráci, plnění povinností; naopak je ztrácejí za špatné chování (hádky, pomluvy atp. jsou tady bohužel na denním pořádku), nepořádnost a neplnění povinností. Odměny jsou podle počtu bodů: za 50 Bosců se holky mohou jít dívat na televizi, za 80 Bosců mohou vstoupit do obchůdku, kde si mohou koupit – taktéž za „Bosců body“ různé věci (oblečení, boty, hračky, hygienické

potřeby, trvanlivé potraviny – sušenky, olej, cukr – protože i takové základní věci jim občas doma chybí). Tento měsíc se musí holky obzvlášť snažit, neboť na přelomu října a listopadu se tu koná „Feria de todos los santos“ (Pouť u příležitosti svátku Všech Svatých) a ty, které nenashromáždí alespoň 280 Boscos, nebudou moct jít s námi. Zatím to ovšem s nimi moc dobře nevypadá, protože minulý týden jen 3 holky z prvního stupně a jedna z 2.stupně nasbíraly dostatečný počet bodů, aby se mohly jít dívat na televizi, ale žádná z nich neměla potřebný počet bodů na vstup do obchůdku. Snad to bude tento týden lepší.

Závěrem bych chtěla dodat, že se mi moc líbí, jak to tu funguje. Pro zdejší děti je dětský domov takovým bezpečným přístavem, nicméně nejsou tu jako skleníkové květinky odtržené od reality, naopak! Snaží se tu z nich vychovat spořádané a poctivé občany, zodpovědné za svůj život, veselé a zdravé bytosti. Samozřejmě je to vždycky běh na velmi dlouhou trať a výsledky nebudou vidět hned za ten rok, který tu s nimi strávím. Jsem ovšem velmi ráda, že můžu být součástí tohoto „mikro-světa“ a moc bych si přála, kdyby sem po mně přišel další český dobrovolník / dobrovolnice a mohla tak pokračovat česko-mexická spolupráce.

Díky moc, pokud jste dočetli až sem!

Z Colimy vás všechny zdraví vaše dobrovolnice Kamila.